

спільних музичних заходів, залучення батьків до освітньо-виховного процесу школи, проведення консультацій та бесід з питань музичного виховання.

Отже, музично-просвітницька діяльність вчителя мистецтва є важливою складовою освітнього процесу в умовах НУШ. Вона сприяє формуванню у дітей естетичних смаків, розвитку їхньої творчої особистості та вихованню патріотичних почуттів. Успішна реалізація цієї діяльності залежить від професійної компетентності та творчого підходу вчителя до організації та координації цієї роботи.

Література:

1. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.
2. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
3. Щолокова О. П. Компетентнісний підхід у просвітницькій діяльності вчителя музики. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти*. 2011. Вип. 22. С. 15–19

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-86>

ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ

Ємельова А. П.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри декоративно-прикладного мистецтва та дизайну
Криворізький державний педагогічний університет
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Сучасна освіта орієнтована на розвиток творчих і адаптивних особистостей, здатних до самовираження та вирішення складних завдань. Мистецтво і дизайн у навчальному процесі сприяють формуванню у студентів естетичного сприйняття, комунікативних навичок і здатності до інноваційної діяльності. Ураховуючи швидкий розвиток цифрових технологій, виникає необхідність інтеграції новітніх методів викладання мистецтва та дизайну в освітні процеси.

Історичні передумови формування дизайнерської освіти в Україні закладені через розвиток закладів освіти, що здійснювали підготовку фахівців у сфері дизайну в Києві, Харкові та Одесі в період другої половини

XIX – першої половини XX століття. Діяльність ключових освітніх установ, зокрема Харківського художнього інституту, Львівської політехніки та Львівської академії мистецтв, відіграла значну роль у становленні професійної дизайнерської освіти. Основні завдання освітнього процесу, що охоплюють впровадження методів проєктування та підготовку кваліфікованих фахівців виокремились у напрями дизайнерської освіти в українських закладах вищої освіти, серед яких графічний дизайн, дизайн одягу та стилю, а також дизайн інтер'єру. [6].

Мистецтво є універсальним інструментом розвитку когнітивних здібностей та емоційного інтелекту. Навчальні дисципліни, пов'язані з мистецтвом і дизайном, сприяють формуванню навичок аналізу, синтезу та творчого підходу до вирішення проблем. Крім того, вони розвивають у студентів здатність до візуального мислення, що є важливим у багатьох сферах професійної діяльності. [1].

Сучасна педагогіка активно використовує інноваційні методи навчання у сфері мистецтва та дизайну, зокрема, проєктне навчання, що дозволяє студентам реалізовувати власні творчі ідеї. Застосування методу інтеграції міждисциплінарних підходів сприяє комплексному розвитку навичок студентів. У цьому контексті використання цифрових технологій, таких як VR, AR, 3D-моделювання, відкриває нові можливості для дизайнерської освіти.

Актуальні питання освітнього потенціалу мистецтва і дизайну неможливо без розвитку формальної та неформальної дизайн-освіти в Україні. Сучасна освіта в галузі дизайну залишається однією з найбільш затребуваних серед абітурієнтів, а її розвиток значною мірою визначається як національними, так і глобальними тенденціями ринку праці. Заклади вищої освіти, прагнучи задовольнити зростаючий попит на фахівців у цій сфері, активно розширюють освітні можливості через нові освітні програми, освітньо-мистецькі проєкти тощо. Водночас створені освітні програми не завжди враховують актуальні потреби ринку й тенденції світової індустрії дизайнерських послуг. Це призводить до невідповідності між компетенціями випускників та реальними запитами роботодавців, що ускладнює інтеграцію молодих фахівців у професійне середовище.

Окрім того, існують проблеми, пов'язані з недостатньою автономністю закладів вищої освіти та їхньою несвоєчасною адаптацією до змін у професійній сфері. У відповідь на ці виклики багато дизайнерів звертаються до неформальної освіти, яка дозволяє швидко опанувати практичні навички, необхідні для працевлаштування. Однак такий формат навчання не може замінити ґрунтовну академічну підготовку, яка забезпечує фундаментальні знання та розвиває системне мислення. Тобто, сучасна дизайн-освіта потребує глибокого оновлення, що включає перегляд освітніх стандартів,

впровадження більш гнучких програм, а також активну взаємодію з професійним середовищем для відповідності реальним потребам ринку. [5].

Також, освітні перспективи мистецтва та дизайну слід розглядати через призму інтеграції мистецтва та дизайну в освітній процес, що дозволяє формувати конкурентоспроможних спеціалістів, які володіють не лише технічними знаннями, а й креативним підходом до професійної діяльності. Використання сучасних методів навчання сприяє підготовці фахівців, здатних адаптуватися до вимог глобального ринку праці.

Освітній потенціал мистецтва і дизайну є значним і продовжує розширюватися завдяки технологічним новаціям. Впровадження інноваційних методів навчання, інтеграція цифрових технологій та міждисциплінарний підхід дозволяють сформувати нову генерацію творчих спеціалістів, які готові до викликів сучасного світу.

Література:

1. Арнгейм Р. Мистецтво і зорове сприйняття: психологія творчого бачення / Р. Арнгейм. Берклі : University of California Press, 1974. 518 с.
2. Айснер Е. Мистецтва і створення розуму / Е. Айснер. Нью-Гейвен : Yale University Press, 2002. 280 с.
3. Манович Л. Мова нового медіа / Л. Манович. Кембридж : MIT Press, 2001. 354 с.
4. Верещагін О. Ю., Федоренко М. О. Багатовимірність культурних репрезентацій дизайну: освітньо-виховний потенціал. *Культурологічний альманах*, Вип. 2, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Видавничий дім «Гельветика», 2023. С. 138-144. DOI : <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.2.18>
5. Дяченко А. В. Проблематика та перспективи вітчизняної дизайн-освіти // *Імідж сучасного педагога : електрон. наук. фах. журн. (категорія «Б»)*. 2021. № 4 (199). С. 85-90. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-4\(199\)](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-4(199)).
6. Титаренко В. П. Розвиток дизайн-освіти у вищих навчальних закладах України. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : педагогіка, Вип. 2, 2016. 287-290. URL : <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/85586>